

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

РІШЕННЯ

Від 24.11.2023 №1980
м. Вінниця

39 сесія 8 скликання

Про затвердження «Комплексної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки»

З метою створення та розвитку комплексної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади, керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26 та частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити «Комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки» згідно з додатком до даного рішення.

2. Структурним підрозділам Вінницької міської ради:

2.1. забезпечити повне, належне і своєчасне виконання заходів Програми відповідно до завдань виконання кожного із заходів;

2.2. щомісячно до 10 числа місяця, наступного за звітним місяцем подавати відділу молодіжної політики міської ради оперативну інформацію про стан і результати виконання заходів Програми.

3. Рішення Вінницької міської ради від 25.06.2021р. №490, зі змінами, яким затверджено «Комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки» втрачає чинність з 01.01.2024 року.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань освіти, культури, молоді, фізичної культури і спорту (В.Малінін) та планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (С.Ярова).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Додаток
до рішення міської ради
від 24.11.2023 № 1980

ПРОГРАМА

Комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки

1. ПАСПОРТ

Комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки
(далі – Програма)

1	Дата, номер і назва розпорядчого документу про розроблення Програми	
2	Ініціатор Програми	Відділ молодіжної політики Вінницької міської ради.
3	Розробник Програми	Відділ молодіжної політики Вінницької міської ради.
4	Співрозробники Програми	Департамент культури Вінницької міської ради Департамент освіти Вінницької міської ради Департамент соціальної політики Вінницької міської ради Департамент цивільного захисту міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту Вінницької міської ради Служба у справах дітей Вінницької міської ради Інститути громадянського суспільства патріотичного спрямування
5	Відповідальний виконавець Програми	Відділ молодіжної політики Вінницької міської ради.
6	Організації – співвиконавці Програми	Вінницька молодіжна рада. Навчальні і культурно-просвітницькі заклади, військові підрозділи, спеціальні служби, громадські організації патріотичного спрямування.

7	Мета Програми	Створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської територіальної громади (далі - Вінницька міська ТГ)
8	Терміни реалізації Програми	2024-2026 роки
9	Зв'язок зі Стратегією 3.0 та/або КІРМ 2030, назва стратегічного проекту(ів), якщо такі є	<p>Концепція інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030:</p> <p>Візія 1. «Комфортне, культурне та соціально відповідальне місто».</p> <p>Стратегічна ціль 7. Комфортне середовище для самореалізації молоді та її активного залучення до суспільно-громадського життя громади.</p> <p>Галузь життєдіяльності громади «Освіта, піклування про дітей та молодь».</p> <p>Ціль 3. «Комфортне середовище для самореалізації молоді та активного залучення її до суспільно-громадського життя громади».</p> <p>Галузь життєдіяльності громади «Громада майбутнього: залучення громадян до ухвалення рішень, адміністративні послуги, муніципальне управління, безпека, цифровізація».</p> <p>Ціль 1. «Забезпечити подальший розвиток громадянського суспільства».</p>
10	Питання пом'якшення та адаптації до змін клімату відповідно до Декларації про Зелений курс Вінниці	-
11	Загальний обсяг фінансування, необхідного для реалізації Програми, всього, грн	476 930
	в тому числі:	
11.1	- кошти бюджету Вінницької міської ТГ, грн	476 930
11.2	- коштів державного бюджету, грн	-
11.3	- кошти інших джерел фінансування, грн	-

12	Очікувані результати виконання Програми	<p>Формування і утвердження у дітей та молоді громади української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості, громадянської стійкості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, соціальної активності та відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності і територіальної цілісності України.</p> <p>Підвищення рівня позитивного світогляду дітей та молоді на основі почуття патріотизму, національної самосвідомості, духовно-моральних, культурних, загальнолюдських цінностей.</p> <p>Залучення до національно-патріотичних заходів громади молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України. Створення умов для ефективної взаємодії між організаціями, об'єднаннями та установами пов'язаними з патріотичним вихованням дітей та молоді.</p> <p>Підвищення соціальної активності дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб.</p> <p>Забезпечення дитячих та молодіжних організацій довідковою інформацією національно-патріотичного виховання.</p> <p>Поширення та популяризація вітчизняних художніх та документальних фільмів серед дітей та молоді громади.</p>
----	---	--

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

2.1. Аналіз інформації та статистичних даних.

В Україні національно-патріотичне виховання охоплює усі сфери життєдіяльності суспільства, насамперед освіту і науку, молодь та сім'ю, культуру і мистецтво, рекламу, профорієнтацію на військові спеціальності, відновлення та збереження національної пам'яті, краєзнавство, туризм, охорону довкілля, фізкультуру і спорт, цивільну оборону, безпеку й оборону України, зв'язки із закордонним українством.

Війна розв'язана російською федерацією проти України призвела до надзвичайної уваги щодо розвитку національно-патріотичного виховання дітей та молоді, оскільки це є важливим чинником національної безпеки та зміцнення держави. Національно-патріотичне виховання дітей та молоді

покликане сформувати в особистості високу відповідальну громадянську позицію, патріотичну свідомість, почуття любові до Батьківщини та готовність захищати національні інтереси, незалежність та територіальну цілісність України. Патріотичне виховання дітей та молоді є важливим для зміцнення єдності та національної ідентичності, сприяє формуванню почуття належності до власної історії, мови, культури, традицій і національних цінностей, що в сучасних умовах має високу актуальність.

Згідно з дослідженням, яке проведено до Дня Незалежності – 2023 Соціологічною групою Рейтинг на платформі Rating Online (у форматі анонімного онлайн-інтерв'ю) головною емоцією, яку відчують респонденти, думаючи про Україну – гордість (74%), вона лишається домінуючою, як і рік тому. Друга емоція – сум (43%), 17% відчують страх, думаючи про Україну, гнів – 13%, радість – 10%, сором – 7%, зацікавленість – 5%, байдужість – 1%. Гордість більше відчують опитані, які перебувають в Україні. Емоції суму і страху переважають серед біженців за кордоном. За гендерним розподілом жінки відносно частіше говорили про гордість, сум та страх, чоловіки – гнів, радість і сором. Люди, які у побуті спілкуються українською або двома мовами, частіше говорили про відчуття гордості. Відчуття суму більше відзначали ті, які спілкуються російською. Майже 60% опитаних зазвичай спілкуються вдома українською, близько 30% – українською та російською, лише 9% – російською. Починаючи з березня 2022 помітно зменшується використання російської мови у побуті. Для 82% опитаних українська мова є рідною, для 16% такою є російська. Внутрішньо переміщені особи та біженці, які перебувають за кордоном, частіше використовують обидві мови для спілкування або говорять російською. Однак, понад 70% внутрішньо переміщених осіб і біженців вважають рідною українську.

У питанні, що вважають ознаками патріотизму, більшість опитаних обрали варіанти донатити й волонтерити (46%) та розмовляти українською мовою (45%). Близько третини віднесли до патріотизму служити на фронті, залишатися, працювати та вести бізнес під час війни в Україні, більше чверті – цікавитися історією України. Купувати українські товари, споживати український контент, займатися громадською діяльністю обрали 9-14% опитаних. Ходити в українську церкву – 6%, знати слова гімну – 4%, носити українську символіку – 3%. Опитані, які проживають зараз в Україні, частіше обирали залишатися, працювати і вести бізнес під час війни в Україні. Біженці за кордоном навпаки відносно частіше обирали варіанти донатити і волонтерити, цікавитися історією України, займатися громадською діяльністю, споживати українські товари й контент. Спілкування українською є однаково патріотичним як для опитаних в Україні, так і для біженців за кордоном. Для наймолодших патріотизм відносно частіше проявляється в тому, щоб донатити і волонтерити, служити на фронті, цікавитися історією України та займатися громадською діяльністю. Жінки частіше вбачають патріотизм у донатах та волонтерстві, спілкуванні українською, чоловіки – у службі на фронті та перебуванні в Україні. Цікаво, що україномовні респонденти частіше відзначають як ознаку патріотизму спілкування українською, тоді як російськомовні – працювати та вести бізнес в Україні.

Перемога Збройних Сил України (65%), відбудова (49%) та допомога один одному (40%) можуть найбільше об'єднати українців. Економічний ріст є об'єднуючим фактором для 30% опитаних, мова – 25%, вступ до ЄС/НАТО – 20%, єдність політиків – 15%, культура – 13%, історія – 9%, повернення біженців і релігія – по 4%, спортивні перемоги – 1%. Наймолодші частіше обирали взаємодопомогу та культуру. Відбудова та економічний ріст є важливими для молоді й середнього віку. Найбільшими загрозами роз'єднання українців можуть стати політичні конфлікти (62%) і взаємні звинувачення (59%). Економічну кризу як негативний чинник назвали 35%, відсутність відбудови, масовий виїзд українців за кордон, відмова від вступу до ЄС/НАТО вказали 20-22%, поразки ЗСУ, мова – 18-19%, релігія – 12%, історія і культура – 1-2%. Для молоді факторами роз'єднання відносно частіше є економічна криза, масовий виїзд співвітчизників та мова.

Близько 69% українців вважають, що у найближчі 5 років Україну очікує розвиток, 21% – думають, що буде застій, ще 10% – не змогли визначитись. Молодші респонденти більше ніж старші підтримують дозвіл продажі землі іноземцям, дозвіл одностатевих шлюбів, працевлаштування мігрантів, хоча в питання необхідності регулювання економіки чи вільного ринку вікових різниць майже немає. Чоловіки більше ніж жінки підтримують ініціативи платної освіти та медицини, вільну економіку, водночас жінки проявляються більше толерантності до одностатевих шлюбів. Разом з тим, мешканці міст дещо більше (ніж мешканці сіл) підтримують демократичні та ліберальні ініціативи.

Також, згідно з дослідженням, яке було проведено наприкінці 2022 року, аналітичним центром Cedos і дослідницькою агенцією Info Sapiens (за ініціативи, а також технічної та організаційної підтримки Представництва Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні, Програми розвитку ООН в Україні та Міністерства молоді та спорту України, за фінансової підтримки МЗС Данії) частка молоді, що займається волонтерством, зросла до 42% у 2022 році проти 20% 2021 року. Разом з тим, кількість молоді, які вперше долучилися до волонтерської діяльності у 2022 році збільшилася до 30%. Значно збільшилась частка молодих людей, які серед життєвих цілей зазначили — бути корисними своїй країні: з 6% у попередній хвилі до 37% цього року. За словами переважної більшості опитуваних (72%), вони готові долучатися до процесу відновлення у своїй громаді, але лише 1% відповіли, що вже це роблять. Для підвищення громадської активності молоді, на думку респондентів(-ок), місцева влада або інші стейкхолдери мають зосередитися на створенні проєктів для молоді або за її участі, фінансувати проєкти молодих людей, сприяти або проводити публічні заходи (навчально-освітні та суспільно важливі) для молоді та спільно з іншими віковими групами, відкривати молодіжні центри для дозвілля, розвивати програми стажувань при інституціях.

Проблеми, які потребують розв'язання під час формування національно-патріотичного виховання дітей та молоді:

- несистемний характер формування активної громадянської позиції задля утвердження національної ідентичності громадян на основі

духовних цінностей Українського народу, національної самобутності;

- недостатній розвиток громадсько-патріотичного, військово-патріотичного та духовно-морального виховання;
- наявність у суспільній свідомості розбіжностей про історичне минуле нації, що створює підґрунтя для просування несумісних із незалежністю держави місцевих ідентичностей та мовних конфліктів;
- недостатня поінформованість населення про історичні факти героїчної боротьби та визволення від поневолення Українського народу і здобуття незалежності України;
- наявні наслідки деструктивного впливу на українське суспільство імперського, колоніального і комуністичного тоталітарного режимів;
- відсутність цілісного національного мовно-культурного простору, стійкості його до зовнішнього втручання та сталої роботи з розвитку української мови;
- наявний вплив держави-агресора в інформаційній, освітній, культурній сфері України;
- недостатній рівень обміну досвідом, успішними практиками у сфері формування громадянськості з країнами євроатлантичного простору;
- недостатній рівень охоплення населення України, зокрема дітей та молоді, проєктами та заходами із національно-патріотичного виховання;
- недостатня кількість інститутів громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання.

Вищезазначені проблеми наявні також і у Вінницькій міській ТГ.

2.2. Аналіз нормативно-правової бази.

Сфера національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Україні регламентується такими нормативними актами – положеннями Конституції України, законом України «Про основні засади молодіжної політики», Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності».

Програма розроблена з врахуванням завдань і пріоритетів викладених у:

- Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року;
- Стратегії національно-патріотичного виховання;
- Концепції інтегрованого розвитку м.Вінниця 2030;
- Стратегія розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегія 3.0.

2.3. *Опис успішних прикладів.*

На сьогоднішній день національно-патріотичне виховання дітей та молоді в багатьох країнах світу займає одне з провідних місць у системі національних пріоритетів. Повага та любов молодих громадян до своєї Батьківщини, прихильність до рідної землі, мови, культури й традицій є невід'ємними складовими державної політики.

Для формування патріотичної свідомості громадян у США використовуються налагоджені механізми публічного управління. Значну роль тут виконують: – Інститути громадянського суспільства. Відчуття патріотизму, гордості за свою країну виховується в США з найранішого віку – батьками, школами, університетами, всіма осередками суспільства. – Активна пропаганда державних символів через ЗМІ. Більшість американців знає і співає гімн країни на урочистих заходах. Наявність американського прапора в усіх установах і багатьох приватних будинках є для них нормою життя. Вироби з національною символікою користуються величезною популярністю серед населення країни.

Найвпливовіші суб'єкти патріотичного виховання: організації скаутизму: бойскаути Америки, які налічують близько 3,8 млн. членів; відділення Всесвітньої асоціації дівчат-провідників і дівчат-скаутів (World Association of Girl Guides and Girl Scouts); молодіжні організації: «Молода Америка»; «Молоді американці за свободу».

Так, у Сполучених Штатах патріотизм визначається, як здійснення своїх конституційних прав та свобод, можливість вільно виражати свою думку за будь-яких питань. Патріотичні почуття і гордість за свою країну прищеплюються з раннього дитинства. Важливе значення у цьому процесі відіграє активна пропаганда державних цінностей через засоби масової інформації, культуру, навчальні заклади та різноманітні скаутські та молодіжні об'єднання. Також, для формування патріотичної свідомості активно використовують механізми публічного управління. Служба в збройних силах США надає право на здобуття вищої освіти на пільговій основі, що спонукає майбутніх студентів ранньому служінню в армії.

В Японії поняття патріотизму - це любов до Батьківщини та історії своєї країни, працелюбство, милосердя та конфуціанські чесноти, такі як: гуманність, обов'язок, доброзичливість, мудрість та щирість. Конфуціанство принесло повагу до держави та влади, а також характеристики групового типу поведінки, що стали рисами японського національного характеру. В Японії система морального та патріотичного виховання тісно пов'язана із державною системою освіти. У 2006 році відбулося реформування у сфері освіти та у школах ввели уроки патріотизму, мета яких є посилити почуття патріотизму, національної гордості, власної гідності та поваги до японських традицій.

А, в країнах Європейського Союзу через історичні причини в більшості країн використовується метод ненав'язливого патріотичного виховання. В багатьох країнах існує тісний зв'язок між освітою та патріотичним вихованням. У закладах освіти військово-патріотичне виховання являє собою організовану і цілеспрямовану діяльність держави

та суспільних інститутів щодо формування особистості школяра як громадянина і патріота.

Система громадянської освіти у Німеччині характеризується демократичністю, повагою до прав дитини, наявністю передових технологій виховання. Діють державні цільові програми – «Добровільний культурний рік», «Добровільний соціальний рік», «Добровільний екологічний рік». Участь в даних програмах допомагає молоді соціалізуватися та залучатись до соціальних проблем, посилювати почуття громадянської відповідальності та патріотизму.

Крім військової служби у Німеччині є декілька видів служби Вітчизні, які регулюються державою. Однією з таких є федеральна добровільна служба (ФРН), де хлопці й дівчата проходять службу у соціальній сфері, екології, охорони здоров'я та відчувають себе не тільки потрібними суспільству, а й отримують кошти. Держава сплачує медичну страховку та внески до пенсійного фонду. Термін служби зараховується до трудового стажу. Організації в яких служать добровольці відшкодовують витрати на проїзд, харчування, екіпіровку та допомагають з житлом.

Для Великобританії виховання громадянськості та патріотизму є формуванням моральної стійкості особистості. Велику увагу вихованню патріотизму приділяють у старших класах середньої школи, коли починається широке ознайомлення підлітків з країною, особливостями її історії та культури. Діти відвідують центри при школах, де їх навчають не тільки військовій справі, а й історії війн, соціальним наукам, основам держави. Міністерство оборони Великобританії реалізовує соціальні та навчальні програми через які залучають велику кількість молодих людей до військової служби та кар'єри для служіння своєму народові та країні.

У Грузії патріотичне виховання молоді відбувається в основному в контексті військово-патріотичного. З метою підготовки резервістів була запущена програма «Патріот», що передбачає двотижневі збори підлітків і молоді у військово-польових таборах, з проведенням на них занять по фізичній, початковій військовій підготовці, національно-патріотичному вихованню.

2.4. Визначення напрямку.

В умовах, коли Україна, з одного боку, перебуває на шляху радикальних політичних, соціальних та економічних перетворень, а з іншого – знаходиться у воєнному стану, національно – патріотичному вихованню належить пріоритетна роль.

У травні 2019 року вийшов Указ Президента України «Про Стратегію національно – патріотичного виховання», а у жовтні 2020 року Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року». У цих документах звертається увага на те, що коли існує пряма загроза втрати Україною державної незалежності, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення

системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді.

У жовтні 2020 року прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно – патріотичного виховання на 2020-2025 роки». Метою акту є розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання, а також налагодження міжрегіональної та міжвідомчої взаємодії у сфері національно-патріотичного виховання з метою утвердження єдиної національної системи цінностей.

Також, у січні 2023 року набув чинності Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» у якому вперше в історії незалежної України визначено мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як складової забезпечення національної безпеки України, а також гарантії участі громадян України, закордонних українців, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства у її реалізації.

Заходи Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської ТГ спрямовані на:

- ✓ формування та утвердження у дітей та молоді громади української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості, громадянської стійкості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, соціальної активності та відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності та територіальної цілісності України;
- ✓ формування у дітей та молоді високої національно-патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів України;
- ✓ виховання поваги у дітей та молоді до Конституції України, законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України;
- ✓ усвідомлення дітьми та молоддю своєї ролі в забезпеченні національної безпеки, захисті територіальної цілісності, суверенності та соборності української держави;
- ✓ підвищення ролі української мови як національної цінності;
- ✓ утвердження у свідомості та почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- ✓ залучення дітей та молоді до активної участі у національно-культурному відродженні українського народу, розвитку традицій, мовної культури та національно-етнічних особливостей;
- ✓ залучення до національно-патріотичних заходів громади молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України;

- ✓ підвищення соціальної активності дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб;
- ✓ посилення співпраці на території Вінницької міської ТГ між різними об'єднаннями, організаціями, та установами, що пов'язані з національно-патріотичним вихованням серед дітей та молоді шляхом спільного проведення заходів, передбачених Програмою;
- ✓ створення механізму системної та послідовної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, закладів освіти, культури, інститутів громадянського суспільства, молодіжних центрів, центрів національно-патріотичного виховання;
- ✓ вивчення досвіду інших країн, міст у сфері національно-патріотичного, військово-патріотичного, духовно-морального виховання дітей та молоді та сприяння впровадженню найкращих практик на території Вінницької міської ТГ.

3. Мета Програми

Створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської ТГ.

4. Пріоритетні завдання Програми

- I. Формування української національної та громадянської ідентичності.
- II. Військово-патріотичне виховання.
- III. Формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання.
- IV. Підтримка та співпраця органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання Програми

Основними шляхами і засобами розв'язання проблеми національно-патріотичного виховання є здійснення заходів щодо:

- ✓ створення умов для популяризації кращих здобутків національно-культурної та духовної спадщини, героїчного минулого і сучасного українського народу, формування культури спілкування, відповідального ставлення до української мови;
- ✓ активізації національно-патріотичного виховання серед дітей та молоді на всіх рівнях такої діяльності у тісній взаємодії між органами місцевого самоврядування та організаціями громадянського суспільства на принципах взаємозацікавленого співробітництва;
- ✓ залучення до молодіжних заходів громади молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України;
- ✓ створення умов для інтеграції молоді з числа внутрішньо переміщених осіб в життя Вінницької міської ТГ;

✓ реалізації молодіжних проєктів щодо патріотичного виховання дітей та молоді спільно з представниками правоохоронних органів, військових, парамедиків, МНС та інше (дитячі та молодіжні проєкти щодо патріотичного виховання дітей та молоді);

✓ сприяння набуттю дітьми та молоддю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з органами влади, організаціями громадянського суспільства, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів.

Виконання Програми забезпечить:

✓ створення та розвиток ефективної системи національно-патріотичного виховання на території Вінницької міської ТГ;

✓ системні та узгоджені дії органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, спрямовані на відродження та впровадження національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської ТГ;

✓ формування та утвердження української громадянської ідентичності шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи, проведення заходів за участі організацій, установ національно-патріотичного спрямування, громадських активістів, волонтерів;

✓ відродження та формування спільної історичної пам'яті, досягнення компліментарності поглядів на минуле різними соціальними, регіональними та етнічними групами.

6. Зв'язок зі стратегічними документами розвитку Вінницької міської ТГ, Вінницької області й держави

Концепція інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030:

Візія 1. «Комфортна, культурна та соціально відповідальна громада».

Стратегічна ціль 7. Комфортне середовище для самореалізації молоді та її активного залучення до суспільно-громадського життя громади.

Галузь життєдіяльності громади «Освіта, піклування про дітей та молодь».

Ціль 3. «Комфортне середовище для самореалізації молоді та активного залучення її до суспільно-громадського життя громади». Галузь життєдіяльності громади «Громада майбутнього: залучення громадян до ухвалення рішень, адміністративні послуги, муніципальне управління, безпека, цифровізація».

Ціль 1. «Забезпечити подальший розвиток громадянського суспільства».

7. Напрями діяльності та заходи Програми

№	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу, з розбивкою по роках	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування, всього, тис. грн	Орієнтовані обсяги фінансування в розрізі років реалізації програми, тис.грн			Очікуваний результат
							1-й рік	2-й рік	3-й рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7.1	Формування української національної та громадянської ідентичності (здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей, розвитку української національної та громадянської ідентичності населення України)					805,094	251,430	269,030	284,634	
7.1.1		Проводити молодіжні форуми, конференції, фестивалі, навчання, тренінги, семінари, квести, акції, ярмарки, круглі столи, конкурси, фото виставки, тематичні марафони та екскурсії, панельні дискусії, дебати, патріотичні ігри, уроки мужності, пам'яті та «живої історії» та інші заходи, що спрямовані на вирішення актуальних питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Популяризація національної культури, відродження та розвиток українського козацтва, вшанування історичної ролі козацтва у становленні української державності, вивчення традицій і звичаїв козаків із залученням дітей та молоді	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Департамент цивільного захисту міської ради Служба у справах дітей міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	350,081	109,330	116,983	123,768	Сформовано стійку систему національно-патріотичних цінностей дітей та молоді Вінницької міської ТГ (в тому числі дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб). А також створено умови для активної участі молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України
				Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти) Департамент культури міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузях «Освіта», «Культура і мистецтво» та «Фізична культура і спорт»</i>				
7.1.2	Проводити заходи до знакових, пам'ятних та історичних подій і дат у житті держави та міста в рамках відзначення Дня Конституції, Дня Незалежності України тощо, що сприяють підвищенню інтересу дітей	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти)	Бюджет Вінницької міської ТГ	455,013	142,100	152,047	160,866	Створено умови для виховання правової свідомості дітей та молоді	

		та молоді до проблем державотворення, розвитку демократії та громадянського суспільства		Департамент культури міської ради Департамент цивільного захисту міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Служба у справах дітей міської ради						Вінницької міської ТГ (в тому числі дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб, а також молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України)
7.1.3		Сприяти соціальній адаптації (освітній, трудовій, громадсько-політичній, дозвіллевій) та створювати умови для підвищення соціальної активності дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти) Департамент культури міської ради Департамент соціальної політики міської ради Департамент цивільного захисту міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Служба у справах дітей міської ради Інститути громадянського суспільства патріотичного спрямування	Фінансування не потребує					Створено умови для підвищення соціальної активності дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб
7.1.4		Проводити культурно-мистецькі, освітньо-виховні заходи, спрямовані на ознайомлення з історією та традиціями м.Вінниці, інших населених пунктів, що входять до складу Вінницької міської ТГ та Вінницької області для дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб	2024-2026 рр.	Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти) Департамент культури міської ради Інститути громадянського суспільства патріотичного спрямування Відділ молодіжної політики міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузях «Освіта», «Культура і мистецтво»</i>				Знайомство з визначними місцями Вінниччини дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб
7.2						497,920	155,500	166,385	176,035	

7.2.1	Військово-патріотичне виховання (здійснення заходів, спрямованих на формування у громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової і спеціальної державної служби)	Забезпечувати функціонування Центру національно-патріотичного виховання на базі Вінницького міського палацу дітей та юнацтва	2024-2026 рр.	Вінницький міський палац дітей та юнацтва	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Освіта»</i>				Забезпечено функціонування осередку національно-патріотичного виховання дітей та молоді
7.2.2		Сприяти організації гуртків військово-патріотичного та національно-патріотичного спрямування, роботі профільних загонів та/або пришкольніх таборів національно-патріотичного спрямування. Проведення військово-спортивного табору для молоді	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти)	Бюджет Вінницької міської ТГ	118,476	37,000	39,590	41,886	Популяризовано у дитячому та молодіжному середовищі гуртки, загони, табори у сфері національно-патріотичного виховання
7.2.3		Проводити інформаційно-роз'яснювальну та просвітницьку роботу з дітьми та молоддю щодо виконання свого обов'язку, передбаченого Конституцією України, виховання національної свідомості на героїко-патріотичних традиціях минулого України, формування в свідомості юнаків щодо захисту держави. Залучити до роботи молодь з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	379,444	118,500	126,795	134,149	Сформовано у дітей та молоді (в тому числі дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб) національно-патріотичну свідомість, національну гідність, повагу до культурного та історичного минулого. Створено умови для активної участі молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України
7.2.4		Створити умови для підвищення фізичної підготовленості молоді для проходження служби у Збройних Силах України	2024-2026 рр.	Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Вінницький об'єднаний міський територіальний	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Фізична культура і спорт»</i>				Створено умови для підвищення фізичної підготовленост

				центр комплектування та соціальної підтримки					і молоді для проходження служби у Збройних Силах України
7.2.5		Проводити благодійні акції, ярмарки, концерти, майстер-класи на підтримку людей похилого віку, ветеранів війни, воїнів, які беруть участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України	2024-2026 рр.	Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти), Відділ молодіжної політики	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Освіта»</i>			Створено умови для реалізації і заходів програм, спрямованих на національно-патріотичне виховання молоді
7.2.6		Проводити у освітніх закладах інформаційно-просвітницькі та виховні заходи, зустрічі з учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України	2024-2026 рр.	Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти)	Фінансування не потребує				Розширено світогляд молоді, закріплено і поглиблено їх знання, сформовано високі моральні якості громадянина України
7.2.7		Проводити спортивні змагання з допризовної підготовки серед учнів закладів загальної середньої освіти Вінницької міської ТГ	2024-2026 рр.	Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Вінницький об'єднаний міський територіальний центр комплектування та соціальної підтримки	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Фізична культура і спорт»</i>			Проведено спортивні змагання з допризовної підготовки серед учнів закладів загальної середньої освіти Вінницької міської ТГ
7.2.8		Проводити спартакіади Вінницького гарнізону серед військовослужбовців, працівників Збройних Сил України та членів їх сімей	2024-2026 рр.	Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Вінницький гарнізон	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Фізична культура і спорт»</i>			Проведено спартакіади Вінницького гарнізону серед військовослужбовців, працівників Збройних Сил України та членів їх сімей

7.2.9		Проводити гімназіади та навчально-польові збори допризовної молоді	2024-2026 рр.	Департамент освіти міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Освіта»</i>				Проведено гімназіади та навчально-польові збори допризовної молоді
7.2.10		Проводити міський етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)	2024-2026 рр.	Департамент освіти міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі «Освіта»</i>				Виховано соціальну, активну, відповідальну та патріотично налаштовану молоді
7.2.11		Сприяти розвитку та популяризації національних видів спорту заснованих на національних традиціях	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради	Фінансування не потребує					Популяризовано у дитячому та молодіжному середовищі національні види спорту засновані на національних традиціях
7.3	Формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання					64,041	20,000	21,400	22,641	
7.3.1	(здійснення заходів, спрямованих на розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання)	Сприяти розширенню туристично-краєзнавчої роботи для дітей та молоді спрямованої на відродження національних традицій, формування національної свідомості дітей і молоді та проводити освітньо-інформаційну роботу з вивчення історії рідного краю	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради	Фінансування не потребує					Створено умови для вивчення історії рідного краю
7.3.2		Забезпечувати підготовку довідкової інформації (в т.ч. на друкованих та електронних носіях), друкованої продукції для дитячих та молодіжних організацій щодо розвитку національно-патріотичного виховання	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	64,041	20,000	21,400	22,641	Забезпечено дитячі та молодіжні організації національно-патріотичного виховання довідковою інформацією
7.3.3		Проводити промоційну кампанію «Соціологічне дослідження у сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді»	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради	Фінансування не потребує					Визначено цінності та потреби дітей та молоді Вінницької міської ТГ
7.4						160,103	50,000	53,500	56,603	

7.4.1	Підтримка та співпраця органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання	Сприяти залученню молодих людей до волонтерської діяльності через проведення благодійних акцій тощо	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради Департамент освіти міської ради (керівники закладів освіти) Департамент соціальної політики міської ради Департамент цивільного захисту міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту міської ради Служба у справах дітей міської ради Інститути громадянського суспільства патріотичного спрямування	Фінансування не потребує						Підвищено рівень обізнаності, вмій та навиків молоді (в тому числі молоді з числа внутрішньо переміщених осіб) у сфері волонтерської діяльності
7.4.2		Забезпечувати співпрацю з громадськими організаціями, які реалізують суспільно-корисні національно-патріотичні проєкти для дітей та молоді Вінницької міської ТГ (в тому числі дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб), а саме: організувати навчальні семінари, круглі столи, консультації. Готувати і розповсюджувати інформаційні буклети, брошури щодо зазначених проєктів. Надавати для реалізації зазначених проєктів, в оренду приміщення (КЗ «Центр підліткових клубів за місцем проживання» тощо) для організації роботи з дітьми та молоддю	2024-2026 рр.	Відділ молодіжної політики міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	160,103	50,000	53,500	56,603	Посилено співпрацю між різними організаціями, об'єднаннями та установами, пов'язаними з військово-патріотичним вихованням дітей та молоді	
7.4.3		Здійснювати прем'єрні покази художніх та документальних фільмів вітчизняних режисерів, творчі зустрічі з режисерами та акторами (КП «Кінотеатр «Родина»)	2024-2026 рр.	Департамент культури міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі « Культура і мистецтво»</i>				Поширено та популяризован о вітчизняні художні та документальні фільми серед дітей та молоді	
7.4.4		Проводити тематичні виставки, літературні вечори, презентацій книг, зустрічей з авторами (ЗК «Вінницька міська централізована бібліотечна система», літературно-меморіальний музей М.Коцюбинського)	2024-2026 рр.	Департамент культури міської ради	Бюджет Вінницької міської ТГ	<i>В межах коштів передбачених в бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі « Культура і мистецтво»</i>				Створено умови для розширення світогляду дітей та молоді	
	ВСЬОГО					1527,158	476,930	510,315	539,913		

8. Наскрізнi теми в контексті КІРМ 2030

<p>Наскрізнi теми</p>	<p>Вінницька міська ТГ в міжнародному, національному та регіональному контексті – одна із найактуальніших наскрізних тем, в якій висвітлено роль та позиціонування громади. На національному рівні Вінницька міська ТГ широко присутня в інформаційному просторі. Громада має вагомe історичне підґрунтя, яке робить його важливою ланкою становлення державності в Україні та розвитку її культури. Розвиток Вінницької міської ТГ в умовах військового стану потребує кращої та ефективнішої мобілізації усіх наявних ресурсів.</p> <p>Врахування прав та потреб чоловіків та жінок є актуальною наскрізною темою при плануванні, реалізації, оцінці та моніторингу Програм, а також при організації внутрішньої роботи відділу.</p>
<p>Пріоритизація наскрізної теми</p>	<p>Релевантною темою у заходах Програми є: «Вінницька міська ТГ в міжнародному, національному та регіональному контексті».</p> <p>Заходи, що належать до наскрізної теми «Вінницька міська ТГ в міжнародному, національному та регіональному контексті», лежать в пріоритетних напрямках Візії 1. «Комфортне, культурне та соціально відповідальне місто», стратегічна ціль 7. «Комфортне середовище для самореалізації молоді та активного залучення її до суспільно-громадського життя міста»; Галузь життєдіяльності міста «Освіта, піклування про дітей та молодь», ціль 3. «Комфортне середовище для самореалізації молоді та її активного залучення до суспільно-громадського життя міста» та Галузі життєдіяльності міста «Громада майбутнього залучення громадян до ухвалення рішень, адміністративні послуги, муніципальне управління, безпека, цифровізація», ціль 1. «Забезпечити подальший розвиток громадянського суспільства».</p>
<p>Заходи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Створення умов для реалізації заходів і програм, спрямованих на національно-патріотичне виховання дітей та молоді. - Залучення до національно-патріотичних заходів громади молодих людей з числа ветеранів війни, які брали участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України;

	<ul style="list-style-type: none"> - Створення умов для інтеграції молоді з числа внутрішньо переміщених осіб в життя Вінницької міської ТГ; - Забезпечення функціонування осередку національно-патріотичного виховання дітей та молоді. - Популяризація у дитячому та молодіжному середовищі гуртків, загонів, таборів у сфері національно-патріотичного виховання. - Системні та узгоджені дії органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, спрямованих на відродження та впровадження національно-патріотичного виховання дітей та молоді Вінницької міської ТГ.
Очікувані результати	<ul style="list-style-type: none"> - Збільшення кількості дітей та молоді, залученої до участі у заходах спрямованих на національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості. - Створення системи громадянської освіти, національно-патріотичного виховання. - Реалізація молодіжних проєктів щодо національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

9. Просторовий вимір

Реалізація Програми буде спрямована на створення та розвиток національно-патріотичного виховання дітей та молоді на всій території Вінницької міської ТГ.

Програма розроблена з урахуванням подальшої інтеграції у веб-платформу міських даних.

10. Система управління та контролю за ходом виконання програми

Управління та контроль за ходом виконання заходів Програми здійснює її відповідальний виконавець – відділ молодіжної політики міської ради.

Узагальнення матеріалів від виконавців Програми здійснює відділ молодіжної політики міської ради. Відповідальність за виконання заходів Програми несуть її співвиконавці.

У разі потреби до Програми вносяться зміни згідно з установленим порядком за процедурою внесення змін до місцевих нормативних актів.

Звіт про виконання Програми щорічно виноситься на розгляд виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань. У разі потреби відповідальний виконавець розробляє пропозиції щодо доцільності

продовження заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, строків виконання заходів.

Щорічне звітування про виконання Програми відбувається не пізніше 15 квітня року, наступного за звітним (згідно з Порядком розробки, виконання і моніторингу цільових програм у новій редакції (рішення виконкому від 15.12.2022 №2765)). Звіт надсилається департаменту економіки і інвестицій Вінницької міської ради.

11. Показники моніторингу (ключові показники) Програми

Результативність виконання Програми визначається за допомогою наступних показників (ключових індикаторів):

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідне значення показника	Прогнозні показники, по роках		
				1-й рік	2-й рік	3-й рік
1	2	3	4	5	6	7
1.	Кількість національно-патріотичних заходів	шт.	20	20	20	20
2.	Кількість учасників національно-патріотичних заходів	осіб	16550	16550	16550	16550
2.1	в тому числі дівчат	осіб	8450	8450	8450	88450
2.2	в тому числі хлопців	осіб	8100	8100	8100	8100
3.	Відсоток дітей та молоді, охопленої заходами національно-патріотичного виховання від загальної кількості молоді у регіоні	%	16,3	16,5	16,5	16,5
3.1	з них дівчат, від загальної кількості дівчат у регіоні	%	16,4	16,5	16,5	16,5
3.2	з них хлопців, від загальної кількості хлопців у регіоні	%	16,2	16,6	16,6	16,6

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Відділ молодіжної політики Вінницької міської ради

Старушко Людмила Іванівна

Головний спеціаліст